

paa eengang. Naar man vil gjennemlæse Motiverne til § 1, vil man nemlig finde, at der staaer: „Man har derfor anseet det for rigtig, at der aabnes Afgang til, at Sognepræsten kan vælges til Medlem af Sogneforstanderskabet, ei alene i det Sogn, hvori han er bosiddende, men tillige i de Sogne i hans Pastorat, hvor dette ikke er Tilfældet . . .“ Han skal altsaa kunne blive Medlem af flere Forstanderskaber paa engang; men dette er et Forhold, som jeg virkelig ikke troer er ønskeligt og helbigt. Naar Sognepræsten trækkes ind i eet Sogneforstanderskab, saa troer jeg, at, naar han forøvrigt skal røgte sit Kalb som Sognepræst og Sjælesørger tilbørligt, der derved er lagt saameget Beslag paa hans Tid, som det paa nogen Maade kan være hensigtsmæssigt. I saa Henseende regner jeg den Bestemmelse i § 3, der fritager Sognepræsten for det materielle Fattigvæsen, for at være just en helbig Bestemmelse, fordi han derved befries for en Deel af de Contoirforretninger, der ere paa lagte ham, i mine Tanker ved en fuldstændig Misforstaaelse af hans Stilling og Kalb. Saa længe Fattigvæsenet var i sin Barndom, og Præsten var den, der egentlig var Bæreren af den christelige Kjærlighed, som skulde gjøre sig gjældende i Om sorgen for de Fattige, ja, da var det noget Andet, men efterat Fattigvæsenet ifølge den naturlige Gang af den communale Udvikling har antaget et reent materielt Eving og kun gaar i den kolde Retning, at man spørger for, at Ingen lider Nød, saa at der ikke fremkommer Ubehag imod Kommunen for, at den ikke paa den helbigste og meest oeconomicke Maade har varetaget det Fornødne i saa Henseende, troer jeg, at det er fuldkomment rigtig, at Præsten henvises til at gjøre sin Indflydelse med Hensyn til Fattigundersøttelsen gjældende ad en anden Vej, og jeg har ogsaa det Haab, at den Anhydning, der blev givet af det ærede Medlem for Thisted (Schjorring), som havde Ordet igaar i Rådskabscommunalrådsagen, vil gjøre sig gjældende i saa Henseende. Men man skal dog ikke troe, at det overalt vil erkjendes som en Fordeel og overalt optages som et Gode, at Præsterne fritages ifølge § 3 og § 4 for de Forpligtelser, der nu ere dem embedsmæssig paa lagte til i

Fattig- og Skolefager at besørge Expeditionerne. Der er vist ikke saa Sogne, hvor man vil ansee dette for en Byrde, som der lægges over paa Sognebeboernes Skuldre, og for en Fritagelse for den betalte Embedsmand, der dog skal have sin Embedsindtægt alligevel, saaledes at man paa sine Steder vil sige — det tvivler jeg ikke om —: Herre Gud, men det have vi jo ikke vundet Noget ved; nu skulle vi have Uleiligheden, og naar vi vilde have Præsten til at udføre det, kunne vi jo nok vælge ham dertil, men saa tabe vi en af vore egne Stemmer i Sogneforstanderskabet, naar vi skulle gjøre ham til Medlem af dette, og vi give Embedsmanden Stemme i Sager, hvor han ikke tidligere havde Stemme, men dog var pligtig at udføre som et Slags Contoirmænd de Beslutninger, som Sogneforstanderskabet tog. Jeg erkjender fuldt vel, at det er en forældet Betragtningssmaa, og at Sligt ved de Fremstridt, der skulle gjøres og bør gjøres, ikke bør komme i Betragtning, men jeg troer ikke, at man bør skjule for sig selv, at en saadan Betragtningssmaa vil gjøre sig gjældende paa flere Steder, og paa flere Steder, end maaskee Mange i dette Øieblik troe. Det forekommer mig, at § 2 er noget streng imod Sogneforstanderskaberne deri, at de skulle undergives Amtsraadet i saa høi Grad, at de ikke engang kunne have Lov til at være frie i deres Bestemmelse om, hvor de ville holde deres Møder. Denne Indskrænkning troer jeg er en af dem, man maatte see at faa bort; et Sogneforstanderskab er jo dog sammensat af Sognets egne Mænd og bliver valgt af Beboerne; skulde de da ikke selv bedst vide, hvor det er hensigtsmæssigt at holde Møde. Man har sagt i Anmærkningerne til § 2, at der var steet hyppige Klager over, at man i det ene Sogn ikke havde faaet Rådskab om de Foranstaltninger, som Sogneforstanderskabet havde truffet, fordi det holdt sine Møder i et andet Sogn. Hvor flige Klager ere fremkomne, maade de, efter min Formening, ramme deels Beboerne og deels Sogneforstanderskabets egne Medlemmer; men de bør ikke give Anledning til at fastslaae en saa bindende Bestemmelse som den foreliggende, ligeoverfor Sogneforstanderskabet. Jeg troer, at man skal give Kommunerne